

ТЕНДЕНЦІЇ ТА СТРАТЕГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ЛИТВА-УКРАЇНА

Роженко Олександра
Ющюс Вітаутас

Актуальність теми зумовлена зацікавленістю результатами соціально-економічної діяльності та необхідністю підвищення поточного рівня досягнення сталого розвитку, що в свою чергу вимагає вдосконалення відповідного методично-управлінського інструментарію.

Методологічною основою статті стали метод причинно-наслідкових зв'язків, історичний та діалектичний методи, метод системно-структурного аналізу та синтезу, економіко-статистичні методи.

Мета дослідження – розвиток теорії забезпечення сталого розвитку. Основним завданням, виконання якого призводить до досягнення мети дослідження, є формування стратегії та середовища забезпечення сталого розвитку, що, в свою чергу, викликає необхідність аналізу тенденцій сталого розвитку.

Результати роботи. Оцінено та співставлено тенденції змін індексу сталого розвитку в Литовській Республіці та в Україні за період 2015-2021 рр. Темп зміни даного індексу в Литовській Республіці кожного року, окрім 2020-2021 рр., змінював значення динаміки на протилежне; в Україні – від'ємне значення даного показника спостерігається протягом 2015-2016 рр. Запропоновано набір стратегій управління забезпеченням сталого розвитку, який складається з таких видів (виживання, існування, обмеженого зростання та зростання) та методика визначення даних видів стратегій. Для визначення виду стратегії розроблено матричне поле, окрема зона якого відповідає одному з видів стратегій. Поточний стан та динаміка цілей сталого розвитку в Україні знаходяться в квадрантах матриці «Відносного зростання», та «Зростання». Значення досягнень цілей сталого розвитку в Литовській Республіці опинились приблизно в однаковій кількості в зонах «Існування», «Обмеженого зростання», «Зростання». Сформовано середовище забезпечення сталого розвитку, яке складається з внутрішньої та зовнішньої частини, включає політичні, фінансово-економічні та організаційні умови.

Ключові слова: сталий розвиток, тенденції, середовище забезпечення, матриця вибору, стратегія.

TENDENCIES AND STRATEGY FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT: LITHUANIA-UKRAINE

Rozhenko Oleksandra
Juscus Vytautas

The actuality of the topic lies in the interest in the results of socio-economic activity and the need to increase the current level of achieving sustainable development, which, in turn, requires the improvement of the appropriate methodological and managerial tools.

The methodological basis of the article became historical method, method of reconstruction of cause-and-effect relationships, dialectical method, method of system-structural analysis and synthesis, economic-statistical method.

The purpose of the research is to develop a theory of ensuring sustainable development. The main task, which implementation leads to the achievement of the research goal, is the formation of a strategy and environment for sustainable development, which, in turn, calls for the analysis of sustainable development trends.

The results of work. The tendencies of changes in the index of sustainable development in the Republic of Lithuania and in Ukraine for the period of 2015-2021 were evaluated and compared. The rate of change of this index in the Republic of Lithuania every year, except for 2020-2021, changed the value of the dynamics to the opposite; in Ukraine - the negative value of this indicator was observed during 2015-2016. A set of management strategies for ensuring sustainable development is proposed, which consists of the following types (survival, existence, limited growth and growth) and a methodology for determining these types of strategies. To determine the type of strategy, a matrix field has been developed, which separate zone corresponds to one of the types of strategy. The current condition and dynamics of sustainable development goals in Ukraine are in the quadrants of the «Relative growth» and «Growth» matrix. The value of achieving the goals of sustainable development in the Republic of Lithuania was approximately the same in the «Existence», «Limited growth», and «Growth» zones. An environment for ensuring sustainable development has been formed, which consists of internal and external parts, includes political, financial, economic and organizational conditions.

Key words: sustainable development, tendencies, provisioning environment, choice matrix, strategy.

JEL Classification: L19, O10.

Постановка проблеми. Життєдіяльність сучасного суспільства та його всебічне функціонування обумовлюється виконанням цілей сталого розвитку [1, ст. 14], які набувають все більш критичного значення серед суб'єктів всіх рівнів: нано, мікро, мезо, макро та глобальному. Системи управління, які покликані забезпечувати відповідність ініціативам, що пов'язані з основними цілями в області сталого розвитку [2, ст. 58], який виступає предметом наукових досліджень, потребують відповідних новацій. Першочерговою умовою формування та ефективного функціонування системи забезпечення сталого розвитку, в площині управління, є аналітична обробка інформації, визначення стану тенденцій, формування стратегії його забезпечення та умов середовища. Дані параметри є підґрунтям для виконання послідовних функцій управління забезпеченням сталого розвитку, розробка стратегічних та тактичних планів його реалізації, зокрема.

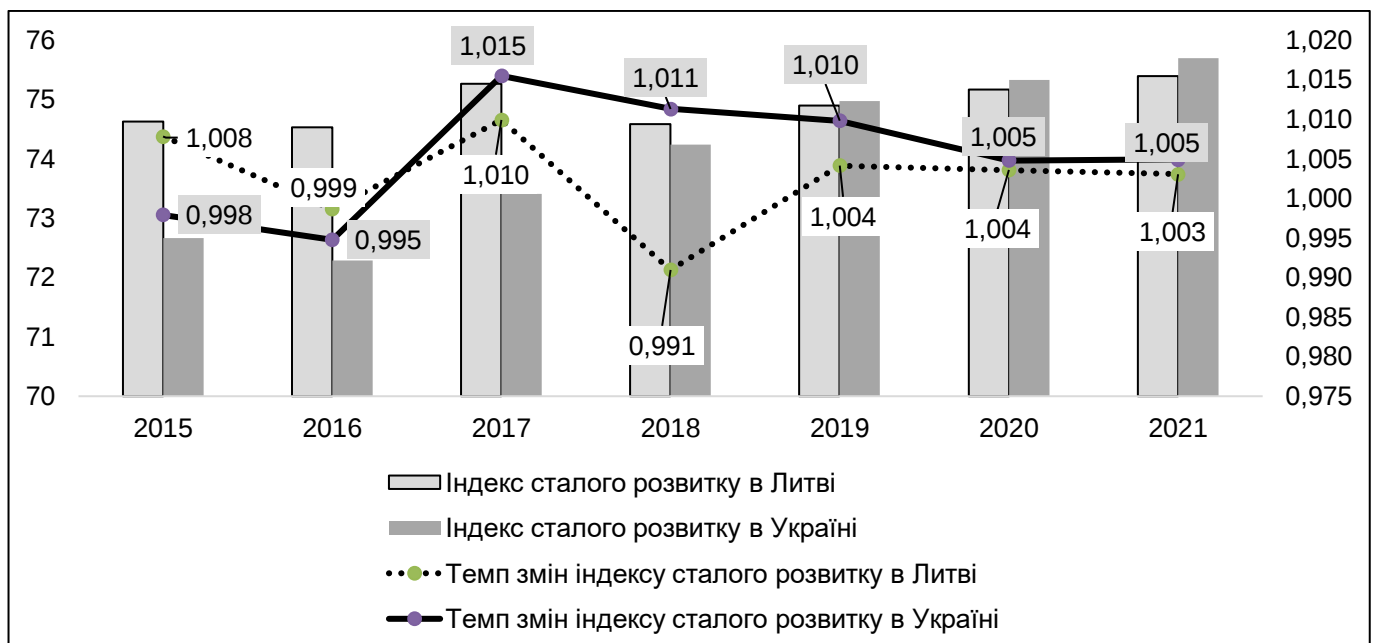
Оцінка тенденцій, формування стратегії та середовища забезпечення сталого розвитку є актуальними питаннями при своєчасності та комплексності їх здійснення, притаманності їм характеристик моніторингу та безперервності наукових досліджень. Поставлені питання покликані вирішувати проблеми перерозподілу ресурсів, відповідної реорганізації бізнес-процесів та побудови співпраці між суб'єктами всіх рівнів управління тощо, які, в цілому, призводитимуть до зростання їх конкурентоспроможності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми забезпечення сталого розвитку та механізми управління ним досліджені і висвітлені в багатьох науково-практичних працях авторів з різних країн. Вагомі наукові здобутки з цих питань отримані такими науковцями: Apostu S. [3], Hellden D. [4], Navickienė O. [5], Зайцевою Л. О. [6], Ярмоленко Ю. О. [7], Яновською В. [8]. Не зменшуючи вагомості існуючих наукових здобутків, є необхідність зазначити, що формування стратегії та середовища забезпечення сталого розвитку, як елементу системи управління ним та моніторинг відповідних тенденцій досліджено фрагментарно, що можна виділити як недосліджені частини загальної проблеми.

Мета дослідження – розвиток теорії забезпечення сталого розвитку. Основним завданням, виконання якого призводить до досягнення мети дослідження, є формування стратегії та середовища забезпечення сталого розвитку, що, в свою чергу, викликає необхідність аналізу тенденцій сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Положення щодо раціонального управління навколишнім середовищем вперше в світі сформульовано та зафіксовано у 1972 році рішенням Генеральної Асамблеї ООН [9]. З тих пір діалог між країнами світу триває: визначаються принципи, пріоритезовуються цілі, здійснюється оцінка за трьома основними аспектами (економічне зростання, охорона довкілля, добробут суспільства). Ці процеси постійно і на всіх рівнях суспільно-економічного функціонування посилюють означеність альтернативності інвестицій, що, в свою чергу, створює умови фінансових обмежень, які стримують досягнення цілей сталого розвитку, згідно з [10, с. 1]. Згідно зі Звітом про сталий розвиток 2022 [10, с. 10-11], індекс сталого розвитку в світі в період з 2010 року по 2019 рік мав позитивну динаміку, а саме поступово збільшив своє значення більш ніж на 0,5. У період 2019-2021 рр. вказаний індекс має негативну динаміку меншу за 0,1. Світова динаміка індексу сталого розвитку, безперечно, дуже цікава та наглядна, але для пошуку рішень на окремі питання є необхідність більш детального вивчення структури та динаміки цього показника. У зв'язку з тим, що у Частині 1 Звіту про сталий розвиток 2022 [10] вказано, що фінансові обмеження, щодо досягнення цілей сталого розвитку, посилились пандемією COVID-19 і війною в Україні. Тобто, факторами досягнення цілей сталого розвитку, окрім збереження миру та зниження геополітичної напруги, є наявність плану їх фінансування. Таким чином, за базу дослідження обрано Україну та одного з її стратегічних партнерів з усіх трьох напрямків сталого розвитку: економічного, екологічного та соціального – Литовську Республіку.

Співставлення тенденцій змін індексу сталого розвитку Литовської Республіки та України за період 2015-2021 рр. наочно представлено на рисунку 1.

Рисунки 1 та 2. Співставлення тенденцій змін індексу сталого розвитку в Литовській Республіці та в Україні за період 2015-2021 рр. (складено авторами на основі [10])

Зазначені процеси характеризуються неоднорідністю тенденцій. Абсолютне відхилення питомого індексу двох держав, що розглядаються, в період з 2015 по 2018 рік було від'ємним, при чому, у 2015-2017 рр. воно складало приблизно два бали, у 2018 дорівнювало -0,35; а з 2019 року по 2021 рік стало позитивним, та

Окрім цього має місце така тенденція: в Україні індекс сталого розвитку у 2015-2016 рр. знижувався, а у 2017-2021 рр. зростав, хоча і з різним значенням, а в Литовській Республіці – 2015, 2017, 2019-2021 рр. характеризуються зростанням даного показника, зниження його спостерігається у 2016 та 2018 роках.

Отримані результати розрахунків, які наочно наведено на рисунку 1 демонструють актуальність теми дослідження та необхідність більш детального вивчення значень індексу сталого розвитку в Литовській Республіці та в Україні за окремими цілями сталого розвитку. Для цього розроблено матричне поле вибору стратегій та запропоновано набір стратегій управління забезпеченням сталого розвитку (рисунок 2).

Литва – 1 Україна – 1

4 - дані для відображення на полі матриці відсутні

Цілі сталого розвитку	Немає бідності	Нульовий голод	Добре здоров'я та благополуччя	Якісна освіта	Гендерна рівність	Чиста вода та санітарія	Доступна та чиста енергія	Гідна праця та економічне зростання	Промисловість, інновації та	Скорочення нерівності	Стийкі місті та громади	Відповідальне споживання та	Боротьба зі зміною клімату	Життя під водою	Життя на суші	Мир, справедливості та сильні інститути	Партнерство для досягнення цілей
Номер цілі	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Рисунок 2. Матриця вибору стратегій забезпечення сталого розвитку Литовської Республіки та України (розроблено авторами, на основі [10; 11])

Запропоноване стратегічне поле має чотири зони:

1. Зона «Існування», їй відповідають квадранти: головна та вагома проблема, при тенденціях зниження та стабільності. Дана стратегія, в даній системі управління, характеризується критичним та низьким рівнем досягнення цілі сталого розвитку, який має негативну або нульову динаміку.

2. Зона «Обмеженого зростання» – це зона головних та вагомих проблем, які мають тенденції відносного зростання та зростання. Показники досягнення цілі сталого розвитку низькі, але зростають. При даному типі стратегії рекомендується підтримка найвищих тенденцій зростання, які призведуть до досягнення цільового значення індексу сталого розвитку.

3. Зона «Зростання» – це квадранти матричного поля, яким відповідають цілі, що досягнуто, та проблеми, які залишаються, при їх відносно позитивній та позитивній динаміці. Даному типу стратегії притаманні ознаки ефективного управління забезпеченням сталого розвитку, орієнтири діяльності полягають у постійному зростанні планових показників над звітними.

4. Зона «Виживання» – частина матричного поля, якій відповідають найвищі значення досягнення цілі сталого розвитку, але при найнижчих тенденціях змін. Даний тип стратегії характеризується неефективністю управління забезпеченням сталого розвитку, має місце необхідність радикальних змін.

Результати досліджень, що наведено на рисунку 2, дозволяють констатувати розгалуженість сталого розвитку Литовської Республіки та України. В розрізі стану та динаміки цілей сталого розвитку України видно,

що більшість цілей сталого розвитку знаходяться в квадрантах матриці «Відносного зростання» - 10, та «Зростання» - 5. Один об'єкт дослідження знаходиться в зоні «Існування», один – не можливо було відобразити на полі матриці за відсутністю даних. Досягнення цілей сталого розвитку в Литовській Республіці характеризується більшими відхиленнями значень, які опинились у зоні «Існування» - 6 цілей, у зоні «Обмеженого зростання» - 6 цілей, у зоні «Зростання» - 5. Спостерігаються кардинально різні положення цілей на матричному полі, таких як: №№ 10, 12, 13, 15. Спільні риси сталого розвитку Литовської Республіки та України мають місце бути. Однією з них є відсутність об'єктів дослідження в зоні «Вживання», що є цілком позитивною. Друга спільна риса, яку виявлено, - це наявність цілей №№ 3, 5, 7 у зоні «Обмеженого зростання» тощо. Отримані результати та зроблені висновки можуть бути використані в перейнятті досвіду, розробці взаємодоповнюючих політик і тактик управління забезпеченням сталого розвитку.

Запропонована методика дозволяє визначити вид стратегії управління забезпеченням сталого розвитку в розрізі його цілей та показників, описує напрям руху об'єкта дослідження на стратегічному полі. Стратегічна траєкторія руху приймає форму кола за годинниковою стрілкою, в іншому напрямку – рух неефективний. Запропонована матриця вибору стратегій забезпечення сталого розвитку має переваги в тому, що вона, з урахуванням поточного стану та динаміки структурних елементів індексу сталого розвитку, характеризує покрокове «зміцнення» сталого розвитку шляхом поступового руху з одного квадранту матричного поля в інший. Дана методика прийнятна як в тактичній, так і в стратегічній перспективі, тобто є постійно діючою і дає можливість безперервного поліпшення стану досягнення цілей сталого розвитку.

При виборі того чи іншого виду стратегії забезпечення сталого розвитку важливо враховувати концептуальні аспекти питомої категорії, що систематизує її елементи та робить механізм її забезпечення дієвим. Комплексний підхід до формування стратегії забезпечення сталого розвитку – це реалізація необхідності формування нової політики управління ним.

Розгалуженість результатів визначення місця цілей сталого розвитку за кожною з держав, що розглядаються, демонструє її унікальність та специфіку середовища забезпечення сталого розвитку і ній. Засобом досягнення цілей сталого розвитку, насамперед, виступає формування повного, актуального та своєчасного середовища їх забезпечення (рисунк 3), яке є сукупністю найважливіших факторів та умов забезпечення цих процесів. У структурі середовища забезпечення сталого розвитку виділено: внутрішню та зовнішню частини, та умови: політичні, фінансово-економічні та організаційні.

Рисунок 3. Середовище забезпечення сталого розвитку (складено авторами на основі [10; 12-16])

Висновки. Оцінка тенденцій, розробка стратегії та формування умов середовища забезпечення сталого розвитку є комплексними та складнопідрядними процесами.

Оцінка тенденцій змін індексу сталого розвитку є актуальними питаннями при своєчасності та комплексності їх проведення, притаманності їй характеристик моніторингу та безперервності наукових досліджень. Проведене співставлення тенденцій змін індексу сталого розвитку Литовської Республіки та України за період 2015-2021 рр. дозволяє виявити загальні подібності та відмінності, що, в свою чергу, дозволяє визначити і використати потенційні можливості та недоліки управління його забезпеченням.

Запропоновано матрицю вибору стратегій забезпечення сталого розвитку (в розрізі його цілей): вживання, існування, обмеженого зростання та зростання. Кожен вид стратегії описано з точки зору: зони матричного поля, ознак та характеристики стратегії. Поточні результати забезпечення кожної цілі сталого розвитку в Литовській Республіці та в Україні відображено на матричному полі, визначено за кожною вид стратегії, охарактеризовано стратегічний набір та загальні спільні та відмінні риси. За запропонованою методикою визначається вид стратегії управління забезпеченням сталого розвитку в розрізі його елементів, описується ефективний напрям руху об'єкта дослідження на стратегічному полі.

Необхідним кроком забезпечення сталого розвитку виділено формування його середовища, яке поділяється на внутрішнє і зовнішнє та складається з політичних, фінансово-економічних та організаційних умов.

Результати проведених досліджень, виходячи з точки зору концептуальних засад управління, дозволятимуть відповідним суб'єктам усебічно розвиватися в необхідному напрямку та досягати цілей; покликані вирішувати поставлені питання та проблеми перерозподілу ресурсів, відповідних реорганізації бізнес-процесів та побудови співпраці між суб'єктами всіх рівнів управління тощо, які, в цілому, призводитимуть до зростання їх конкурентоспроможності.

Висновки, отримані за результатами проведених досліджень, дають можливість у подальшому сформулювати більш ґрунтовні наукові рекомендації щодо подальшого пошуку рішення поставлених питань, а саме: розробка набору стратегічних альтернатив та організаційно-методичного інструментарію управління забезпеченням сталого розвитку за комплексним підходом.

Список використаних джерел:

1. *Transforming Our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development A/RES/70/1. United Nations.* URL: [sustainabledevelopment.un.org](https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf)
<https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>
2. *Reflection Paper Towards a Sustainable Europe by 2030. European Commission COM(2019)22 of 30 January 2019.* URL: https://commission.europa.eu/publications/sustainable-europe-2030_en
3. Apostu Simona-Andreea, Gigauri Iza. Sustainable development and entrepreneurship in emerging countries: Are sustainable development and entrepreneurship reciprocally reinforcing? March 2023 *Journal of Entrepreneurship, Management and Innovation* 19(1):41-77. URL: <https://doi.org/10.7341/20231912JEL> codes: M13, M14
4. Hellden D., Weitz N., Nilsson M., Alfvén T. Situating Health Within the 2030 Agenda – A Practical Application of the Sustainable Development Goals Synergies Approach. *Public Health Rev*, 07 April 2022.
5. Navickienė Olga, Meidute-Kavaliauskiene Ieva, Činčikaitė Renata, Valackienė Asta. A Theoretical Model of the Development of Public Citizenship in a Sustainable Environment: Case of Lithuania. *Sustainability*. 2023. №15. PP. 1-15.
6. Зайцева Л. О. «Сталий розвиток»: теоретичний аспект. *Бізнес-інформ*. 2018. № 12. Ст. 15-20.
7. Ярмоленко Ю. О. Сталий розвиток аграрного виробництва в умовах цифровізації: теорія, організація: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. д.е.н. за спец. 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. Київ. Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки». 2019. С. 36
8. Яновська В., Парфентьева О. Історичний аналіз формування концептуальних засад сталого розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету* 2022. № 6. Том 2. Ст. 231-238. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/02/2022-312-62-39.pdf>
9. *The first world conference on the environment. United Nations Conference on the Human Environment. 1972. June 5–16. Stockholm.* URL: <https://www.un.org/en/conferences/environment/stockholm1972>
10. *Sustainable Development Report 2022. From Crisis to Sustainable Development: the SDGs as Roadmap to 2030 and Beyond. Includes the SDG Index and Dashboards. P. 508.* URL: <https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2022/2022-sustainable-development-report.pdf>
11. Роженко О. В. Стратегічне управління підприємством на основі забезпечення його економічної безпеки. *Економіка і фінанси*. 2017. №3. С.90-97.
12. *High-Level Political Forum on Sustainable Development. United Nations.* URL: <https://hlpf.un.org/countries/lithuania/voluntary-national-review-2018>
13. *2022 SDSN Networks in Action Report. Sustainable Development Solutions Network (SDSN).* URL: https://www.unsdsn.org/about-us?_gl=1*y9g8mu*_ga*NDI1OTg3NTE4LjE2ODA4NTQ3MjA.*_ga_S0FTLYCY58*MTY4MDk4NDI0Ny4xLjEuMTY4MDk4NDI5MC4wLjAuMA
14. *Stockholm+50: unlocking a better future. Stockholm Environment Institute.* URL: <https://www.sei.org/publications/stockholm50-unlocking-better-future/>
15. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05.02.2015 № 156-VIII. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/156-19> (дата звернення: 07.04.2023)
16. Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів : Постанова Верховної Ради України від 24.12.1999 № 1359-XIV. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1359-14> (дата звернення: 07.04.2023)

References

1. *Transforming Our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development A/RES/70/1. United Nations.* URL: [sustainabledevelopment.un.org](https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf)
<https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>
2. *Reflection Paper Towards a Sustainable Europe by 2030. European Commission COM(2019)22 of 30 January 2019.* URL: https://commission.europa.eu/publications/sustainable-europe-2030_en
3. Apostu Simona-Andreea, Gigauri Iza. Sustainable development and entrepreneurship in emerging countries: Are sustainable development and entrepreneurship reciprocally reinforcing? March 2023 *Journal of Entrepreneurship, Management and Innovation* 19(1):41-77. URL: <https://doi.org/10.7341/20231912JEL> codes: M13, M14

4. Hellden D., Weitz N., Nilsson M., Alfven T. *Situating Health Within the 2030 Agenda – A Practical Application of the Sustainable Development Goals Synergies Approach*. Public Health Rev, 07 April 2022.
5. Navickienė Olga, Meidute-Kavaliauskiene Ieva, Činčikaitė Renata, Valackienė Asta. *A Theoretical Model of the Development of Public Citizenship in a Sustainable Environment: Case of Lithuania*. Sustainability. 2023. №15. PP. 1-15.
6. Zaitseva L. O. (2018). «Stalyi rozvytok»: teoretychnyi aspekt [«Sustainable development»: theoretical aspect]. Biznes-inform. № 12. St. 15-20.
7. Yarmolenko Yu.O. (2019). *Stalyi rozvytok ahrarynoho vyrobnytstva v umovakh tsyfrovizatsii: teoriia, orhanizatsiia [Sustainable development of agricultural production in conditions of digitalization: theory, organization]: avtoref. dys. na zdob. nauk. stup. d.e.n. za spets. 08.00.03 – ekonomika ta upravlinnia natsionalnym hospodarstvom*. Kyiv. Natsionalnyi naukovyi tsentr «Instytut ahrarynoi ekonomiky». St. 36
8. Yanovska V., Parfentieva O. (2022). *Istorychnyi analiz formuvannia kontseptualnykh zasad staloho rozvytku [Historical analysis of the formation of the conceptual foundations of sustainable development]*. Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/02/2022-312-62-39.pdf>
9. *The first world conference on the environment*. United Nations Conference on the Human Environment. 1972. June 5–16. Stockholm. URL: <https://www.un.org/en/conferences/environment/stockholm1972>
10. *Sustainable Development Report 2022. From Crisis to Sustainable Development: the SDGs as Roadmap to 2030 and Beyond. Includes the SDG Index and Dashboards*. P. 508. URL: <https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2022/2022-sustainable-development-report.pdf>
11. Rozhenko O. V. (2017). *Stratehichne upravlinnia pidpriemstvom na osnovi zabezpechennia yoho ekonomichnoi bezpeky [Strategic management of the enterprise based on ensuring its economic security]*. Ekonomika i finansy. №3. St. 90-97.
12. *High-Level Political Forum on Sustainable Development*. United Nations. URL: <https://hlpf.un.org/countries/lithuania/voluntary-national-review-2018>
13. *2022 SDSN Networks in Action Report*. Sustainable Development Solutions Network (SDSN). URL: https://www.unsdsn.org/about-us?_gl=1*y9g8mu*_ga*NDI1OTg3NTE4LjE2ODA4NTQ3MjA.*_ga_S0FTLYCY58*MTY4MDk4NDI0Ny4xLjEuMTY4MDk4NDI5MC4wLjAuMA
14. *Stockholm+50: unlocking a better future*. Stockholm Environment Institute. URL: <https://www.sei.org/publications/stockholm50-unlocking-better-future/>
15. *Pro zasady derzhavnoi rehionalnoi polityky [On the principles of state regional policy]: Zakon Ukrainy vid 05.02.2015 № 156-VIII*. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/156-19>
16. *Pro Kontseptsiiu staloho rozvytku naselenykh punktiv [On the Concept of Sustainable Development of Settlements]: Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 24.12.1999 № 1359-XIV*. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1359-14>

ДАНІ ПРО АВТОРІВ

Роженко Олександра Вікторівна,

кандидат економічних наук, доцент, науковий співробітник кафедри економіки
Клайпедського університету
вулиця Херкауса Манто 84, 92294 Клайпеда, Литовська Республіка
e-mail: oleksandra.rozhenko@ku.lt
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9358-5436>

Ющюс Вітаутас,

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки
Клайпедського університету
вулиця Херкауса Манто 84, 92294 Клайпеда, Литовська Республіка
e-mail: ek.shmf@ku.lt
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9507-9484>

DATA ABOUT THE AUTHORS

Rozhenko Oleksandra, PhD in Economic sciences, Associate Professor
Researcher of Economics departments, Klaipėda University
84 Herkaus Manto Street, 92294 Klaipėda, Lithuania
e-mail: oleksandra.rozhenko@ku.lt

Juscus Vytautas, Doctor of Economics, Professor,
Head of Economics departments, Klaipėda University
84 Herkaus Manto Street, 92294 Klaipėda, Lithuania
e-mail: ek.shmf@ku.lt